

Landelijke studiedag Freinet Nederland 2019:

Op 15 november 2019 vindt de jaarlijkse studiedag voor freinetwerkers plaats in Heiloo op Freinetschool Elckerlyc. De studiedag wordt georganiseerd door de Nederlandse freinetscholen in samenwerking met de Vereniging voor freinetpedagogie.

Rond het thema 'Freinet: eigentijds en vol uitdaging; #ontdek je buurt' is een programma samengesteld, waarin de nieuwe uitgaven in De Reeks en De Freinetbibliotheek van 2019 worden gepresenteerd en workshops/ateliers worden gegeven, die aansluiten op de inhoud van beide nieuwe boeken, aangevuld met een aantal workshops/ateliers over andere interessante onderwerpen.

Daaromheen is er, zoals altijd, gelegenheid voor ontmoeting.

De special wordt verzorgd door Marijn de Koning van IVN-educatie, die het gaat hebben over het opwekken van opmerkzaamheid en nieuwsgierigheid bij leerlingen door het stellen van goede vragen. Er zullen ook weer freinetwerkers uit Vlaanderen aanschuiven.

Vereniging
voor freinetpedagogie

Aan het eind van de studiedag is de Algemene ledenvergadering (ALV) van de Vereniging voor freinetpedagogie. Alle leden zijn van harte uitgenodigd om aan te schuiven.

Programma Studiedag Heiloo 15-11-2019:

Maximum aantal deelnemers bereikt,
dus geen aanmeldingen meer mogelijk!

9.30 u.	Inloop, koffie/thee en inschrijving workshops
10.00 u.	Opening en welkom: Jouri Horsthuis van Elckerlyc
10.15 u.	Presentatie van twee nieuwe uitgaven: -Freinetbibliotheek 14: het boekje 'Brevetten en meesterstukken' van Freinet en Petitcolas (oorspronkelijke titel: 'Brevets et Chefs d'oeuvre') naar het Nederlands vertaald door Rouke Broersma & Jimke Nicolai. -De Reeks 16: 'Wat 'gebuurt' er bij jou' over buurtwandelingen (de eerste freinettechniek), geschreven door Rozemarijn Nevejans, Goedele Vertessen en Joanna Arens.
10.30-12.00 u.	Eerste ronde workshops (zie lijst workshops vanaf 12-10-2019 op facebook en www.freinet.nl)
12.00 u.	Lunch: er zijn diverse activiteiten. Je kunt de boeken afhalen/kopen, de freinetwinkel is geopend, je kunt de stukken voor de ALV alvast inzien en natuurlijk zijn er veel collega's om mee (bij) te praten.
13.00-14.00 u.	Special met Marit de Koning (IVN-educatie) over 'Wat zie je eigenlijk buiten'
14.00-15.30 u	Tweede ronde workshops (zie lijst)
15.30 u	Afsluiting met verfrissing.
16.00-17.15 u	Algemene ledenvergadering Vereniging voor freinetpedagogie (ALV): zie agenda ALV en de stukken vanaf 01-11-2019 op www.freinet.nl/be

Korte beschrijving workshops/ateliers op 15 november in Heiloo.

1. Levend rekenen in de onderbouw - Jenneke Rotmensen (Parkschool Delft).

Bij heel thema's is er een levend reken zoekopdracht te bedenken in de buurt, rond of binnen de school.
Door vooraf te bepalen wat er gezocht moet worden en dit ook tijdens de opdracht te noteren maken kinderen kennis met het begrip 'hoeveelheid'.
Terug in de klas kunnen de hoeveelheden visueel gemaakt worden en kunnen er rekenbegrippen aangekoppeld worden.
In de workshop wil ik na een korte inleiding en wat voorbeelden dat de leerkrachten in groepjes zelf op pad gaan. Een groepje kan zelf een zoekopdracht bedenken bij een thema of één van de voorbeelden gebruiken. Liefst in de buurt, bij slecht weer kan het rond of in de school. Terug in de klas kunnen we samen bekijken hoe we de hoeveelheden visueel kunnen maken en welke rekenbegrippen we aan de opdracht kunnen koppelen.

2. Een "buurtwandeling" die in elke stad of dorp past – Nico Nijenhuis (Parkschool Delft)

Deze workshop zal aansluiten bij de keynote speaker van IVN, aangezien er veel natuurelementen in de wandeling/workshop verwerkt zijn. Het zal een workshop worden waarin de deelnemers zelf aan het werk moeten en waarin veel gebruik gemaakt zal worden van materialen. Deelnemers dienen te zorgen voor waterbestendig schoeisel a rekening houden met alle soorten weersomstandigheden. Uiteraard ga je met een schat aan bronnenmateriaal naar huis.

3. Proefondervindelijk op onderzoek uit – Jimke Nicolai.

Bij deze workshop verkennen we proefondervindelijk het onderzoeken van vondsten van buiten. Vogelveren, plantjes, snoeppapiertjes, touwtjes, lege blikjes, Wanneer en waardoor krijgt het waarde voor onze praktijk? Kan een antwoord gevonden worden in de theorie van het proefondervindelijk experimenteren zoals door Freinet bepleit? Vinden we in de cyclus van het onderzoekend leren aanknopingspunten voor beantwoording van de vraag? Goed kijken, ruiken, proeven, voelen, tekenen, vragen stellen, beschrijven, uitzoeken, opzoeken, onderzoeken... dat is wat we gaan doen. We ontwerpen een 'aanpakboekje' voor toepassing in de klas.
Als je deze workshop hebt gevolgd heb je concrete handreikingen voor onderzoek van 'spullen van buiten'. De volgende dag kun je er gelijk mee aan de slag in je eigen groep.

4. Camera in de klas! - Marijn Schilders.

"Beste leerkracht, mag ik jou en je leerlingen filmen?" Met die vraag klopte Marijn Schilders onder andere aan bij Freinet-basisschool de Windroos in Wijk bij Duurstede. Wat gebeurt er als je een cameravrouw in je klas toelaat?
In deze workshop laat ze aan de hand van fragmenten zien hoe ze te werk gaat en wat voor positieve effecten filmen in de klas oplevert. Want naast het filmen in de klas, houdt Marijn ook interviews met leerlingen. Over hoe zij het dagelijks onderwijs op hun school ervaren, wat ze van de leerkracht en hun klasgenoten vinden. "Tegen een vreemde voel je je vrijer om te vertellen dan tegen je juf of meester". Als je goed naar kinderen luistert ligt er een schat aan informatie waar jij als leerkracht je voordeel mee kunt doen. Ga samen met Marijn op ontdekkingsstocht en ga anders kijken en luisteren naar jezelf en jouw leerlingen.

5-6. Flexibel werken met Dat's Andere Taal - Wim de Boer (Bloomwise). **wordt 2x gegeven**

Combineer de leerlijn/doelen, brevetten en het portfolio

Bloomwise en Levend Leren hebben afgelopen jaar met een aantal freinet- en andere vernieuwingsscholen gewerkt aan een werkwijze om betekenisvol onderwijs flexibel te kunnen inrichten. Binnen Bloomwise is nu een portfolio ontwikkeld, waarmee leerlingen hun werk op een aantrekkelijke manier kunnen verzamelen en aan ouders/verzorgers kunnen laten zien. Het is ook mogelijk om de brevetten voor "vrije tekst schrijven" en "vergaderen" (Dat's Andere Taal) in te zetten. Ook dit werk kan door de kinderen een plaats krijgen in hun portfolio. Het levend leren met de kinderen staat centraal. Er vindt een koppeling plaats met de doelen van de leerlijn, zonder veel administratieve belasting. Scholen kunnen ook eigen/andere leerlijnen gebruiken in het portfolio, en/of in de taken waar via Bloomwise aan gewerkt kan worden

7-8. Van buiten naar binnen en andersom - Nanda van Beek.

Deze workshop bestaat uit twee sessies; één op de ochtend en één in de middag. Ze zijn niet los van elkaar te doen!

Een schrijfwandeling als een manier om materiaal te verzamelen voor het schrijven van verhalen of gedichten. Op die schrijfwandeling in de buurt van Freinetschool Elckerlyc, merkt u hoe het schrijven over concrete directe waarnemingen zich laat verbinden met eerdere waarnemingen, ervaringen en ideeën. De dagboekachtige notities worden bij terugkomst verwerkt. De drukverwerking vindt in de middag plaats. De vormgeving als aanvulling op de gekozen tekst is zo dat beeld en tekst elkaar versterken: klaar om naar buiten te brengen en op te hangen in de buurt of elders.
Ter afsluiting van en tijdens de workshops bespreken we de verrassende resultaten en wisselen ideeën uit.

9. Workshop IVN - Marit de Koning (Keynote - IVN Educatie)

We navigeren meestal op ons zicht door de wereld om ons heen. Waarna ons hoofd meteen aan de slag gaat met linken leggen, rationaliseren en functionaliseren. Maar wat kun je nou in de natuur echt beleven? Wat is er te ontdekken als je gewoon je zintuigen open zet? Kneed je warm aan, want we gaan er samen achter komen.

10-11. Workshops Buurtwandelingen – Schrijversgroep “Wat gebeurt er bij jou?” wordt 2x gegeven.

We willen graag dat kinderen nieuwsgierig zijn en blijven naar de wereld om zich heen en een onderzoekende houding aannemen.

Op stap gaan in de buurt sluit daar volledig bij aan. Je kijkt bewuster om je heen en ontdekt dat er heel wat te beleven en te onderzoeken valt.

Tijdens deze workshop laten we je kennismaken met deze 1ste freinettechniek en delen we graag onze ervaringen met jullie.

Wat is je rol als leerkracht? Hoe kan je het organiseren? Welke verwerkingsmogelijkheden kunnen er uit voortvloeien? ...

Leg alvast je paraplu en warme jas klaar, want we gaan natuurlijk ook naar buiten !

12. Truus Schuttysen - L'école buissonnière (De spijbelschool):

zo spraken de dorpsbewoners over de school van Célestin Freinet toen hij als jonge onderwijzer zijn pedagogie in de praktijk bracht. Freinet maakte later over zijn pedagogie een film met dezelfde titel. Hij wou een school met open ramen en deuren om met de kinderen de (buiten)wereld te ontdekken en op een natuurlijke manier de wereld in de school te brengen.

Leren doet men overal en vooral buiten de school. Truus heeft hiermee jarenlange ervaring in het Freinetonderwijs in de lagere school. Hoe werkt dit in de praktijk? Hoe pakte ze dit aan?

Hoe kan het **NATUURLIJK** leren buiten de school verlopen?

- Contacten met de wereld buiten de school/buurtwandeling.
- Verwerking in de klas
- Wat kan er nog meer?

Dit biedt oneindig veel mogelijkheden en dit op alle vlakken: taal, wiskunde, kunst, muziek, lichamelijke opvoeding, milieu, ...

“L'école par la vie et pour la vie.” - “Een school door het leven, een school voor het leven.” Célestin Freinet

13. Naar het theater met de kleuters– Heleen v.d. Broek .

Wat doe je als je klas een uitstapje heeft gemaakt naar het theater? In Leeuwarden zorgen cultuurcoaches samen met de leerkrachten voor de voorbereiding én de verwerking in de klas. Heleen (cultuurcoach) laat zien aan de hand van een voorbeeld wat zij en haar collega hebben gedaan voor en na een bezoek van kleuters aan een theatervoorstelling. Ze zal een combinatie laten zien van theater/muziek/dans/beeldende vorming. Uiteraard doet iedereen mee. Ook geschikt voor niet-kleuterleerkrachten.

14. Hoogbegaafdheid – Winanda Maljaars

Freinetonderwijs, natuurlijk houden we het kind betrokken! En toch... in deze workshop laat ik zien dat kinderen met een hoger IQ, begaafde leerlingen, getalenteerde leerlingen, excellente leerlingen, diverse benamingen zijn, maar ook andere uitingsvormen hebben. Goed om die verschillen eens te bekijken. Het kijken naar het kind is niet op visie gebaseerd maar op wat er nodig is voor dit kind.

Dit is voor een hoogbegaafd kind anders dan voor een pienter kind. Wat kun je op school, en wat kun je juist op een Freinet school doen om deze kinderen verder te helpen?

Hoe houd je deze leerling betrokken, wat zie je in je klas als het kind niet meer betrokken is? Wat als je verrijking geeft en het kind doet “het” niet.

Kun je de omgeving van het kind of school daar ook bij betrekken? D.m.v. een paar opdrachten krijgt u inzicht in het denken en handelen van deze kinderen.

En heeft u hopelijk weer een aantal ideeën om verder mee aan de slag te gaan.

15. Geocaching – Simone Bosman

Geocaching is een spel waarbij gebruik wordt gemaakt van een GPS-ontvanger (Global Positioning System) om ergens ter wereld een zogenoemde cache (verstopplaats) te vinden. Vaak wordt er gebruik gemaakt van de mobile telefoon, die een GPS-functie heeft.

Simone legt uit wat GeoCaching is, laat het zien en laat het jullie doen (als er genoeg tijd is).

16. 'Kamishibai': Japans verteltheater - Maureen en Sandra (Heiloo)

Vorig schooljaar hebben Xandra en Maureen de opleiding 'open boek' gevolgd. Een opleiding tot leesconsulent op de basisschool. Een van de onderwerpen is de leesmotivatie bij kinderen vergroten.

Tijdens deze opleiding maakten zij kennis met de kamishibai. Een vertelkastje waar door middel van vertelplaten een verhaal wordt verteld.

Het voorlezen van een prentenboek krijgt op deze manier een geheel nieuwe dimensie. Maar niet alleen een prentenboek...

Tijdens deze workshop krijgen de deelnemers achtergrond en praktische tips bij het gebruiken van de kamishibai voor het voorlezen van boeken of het vertellen van verhalen. Uiteraard gaan we er ook meteen mee aan de slag.

**Workshop gaat
niet door.**

17-18. Uitdagend cultuuronderwijs - Susan Remers wordt 2x gegeven

Het zinvol inrichten en begeleiden van competentiegericht cultuuronderwijs (zoals een dramales) blijkt in de praktijk nog niet mee te vallen. Er zijn talrijke methodes, en het internet staat vol met ideeën en werkvormen, maar welke keuze maak je voor je eigen school en je eigen groep? En hoe kan je drama tijdens een vrije situatie als het werkplan meer diepgang geven, en zonder al te veel sturing de leerlingen verder brengen in hun spelontwikkeling?

Competentiegericht dramales geven begint bij de basis, op de vloer, in de klas. Er is een aantal spelvormen, technieken en 'tools' waarmee je direct aan de slag kan: eenvoudig, laagdrempelig (voor zowel de leerkracht als de leerling) en in te zetten op ieder niveau. De leerlingen krijgen veel creatieve ruimte voor hun eigen initiatieven en leren meer variaties van presenteren. Daarbij leren de leerkrachten de geijkte reflectievragen 'om te denken' om zo de ontwikkeling van het spel te stimuleren en zowel de spelers als het publiek te prikkelen. Nieuwsgierig naar deze workshop? Kom spelen!

Omdat er een aantal workshops/ateliers zijn, waarbij de deelnemers naar buiten gaan: paraplu & regenjas meenemen!

Voor praktische info over Elckerlyc, adres en bereikbaarheid:

zie: <https://www.elckerlyc-heiloo.nl/>